

HỘI THẢO "CHUYỂN ĐỔI SỐ TẠP CHÍ KHOA HỌC CỦA VIỆT NAM"

Ngày 15/4/2021, tại Hà Nội, Cục Thông tin khoa học và công nghệ quốc gia đã tổ chức Hội thảo "Chuyển đổi số tạp chí khoa học của Việt Nam" nhằm thúc đẩy, tăng cường sự tham gia của các tạp chí khoa học Việt Nam vào quá trình chuyển đổi số thông qua nền tảng *Tạp chí khoa học Việt Nam trực tuyến* (Vietnam Journals Online – VJOL).

Tham dự Hội thảo có TS Trần Đắc Hiến- Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia; ThS Đào Mạnh Thắng- Phó Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia; và gần 200 đại biểu- đại diện lãnh đạo của hơn 100 tạp chí khoa học thuộc các bộ, ngành, viện nghiên cứu, các trường đại học, học viện và hội nghề nghiệp thuộc khu vực thành phố Hà Nội.

Phát biểu khai mạc Hội thảo, TS Trần Đắc Hiến- Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia cho biết, chuyển đổi số là xu thế tất yếu và yêu cầu bắt buộc mà mỗi bộ, ngành, địa phương, tổ chức, doanh nghiệp cần phải thực hiện trong quá trình phát triển hiện nay. Tháng 6 năm 2020, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 749/QĐ-TTg, phê duyệt "Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030" với 3 trụ cột chính là chính phủ số, kinh tế số và xã hội số. Để đạt được mục tiêu của Chương trình, hiện nay, các bộ, ngành, địa phương, doanh nghiệp, tổ chức,... đang tích cực xây dựng kế hoạch, chương trình cụ thể để triển khai thực hiện. Nhận thức rõ tầm quan trọng và tính cấp thiết của việc chuyển đổi số đối với thông tin KH&CN nói chung và tạp chí khoa học nói riêng, Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã tổ chức Hội thảo "Chuyển đổi số tạp chí khoa học của Việt Nam" với mục đích tạo ra một bước khởi động quan trọng nhằm thúc đẩy quá trình chuyển đổi số một cách đồng bộ và mạnh mẽ đối với các tạp chí khoa học của Việt Nam thông qua nền tảng Tạp chí khoa học Việt Nam trực tuyến (Vietnam Journals Online – gọi tắt là VJOL). VJOL chính thức được triển khai theo hướng truy cập mở từ năm 2007 với sự hỗ trợ của Mạng Ấn phẩm Khoa học Quốc tế (INASP) và là cơ sở dữ liệu các tạp chí khoa học Việt Nam trên tất cả các lĩnh vực, cho phép người dùng tin dễ dàng tiếp cận thông tin KH&CN được xuất bản tại Việt Nam và nâng cao hiểu biết của thế giới về nền học thuật của Việt Nam. Trong những năm qua, Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã tích cực trong việc duy trì và phát triển số lượng các thành viên tự nguyện tham gia cung cấp thông tin trên website VJOL. Hiện nay, đã có 120 tạp chí khoa học của Việt Nam tham gia vào VJOL. Tuy nhiên, để hệ thống tạp chí khoa học của Việt Nam được chuyển đổi số một cách đầy đủ và đồng bộ, Cục Thông tin KH&CN quốc gia- với vai trò là đơn vị điều phối và chủ trì thực hiện nhiệm vụ hỗ trợ việc chuyển đổi số tạp chí khoa học Việt Nam, mong muốn nhận được sự hợp tác và đóng góp tích cực của lãnh đạo các cơ quan tạp chí, cũng như các nhà khoa học để trong thời gian sớm nhất, tất cả các tạp chí khoa học của Việt Nam đều có bản điện tử, hướng đến việc hình thành một hạ tầng chuyển đổi số cơ bản cho các tạp chí khoa học của Việt Nam. Trên cơ sở đó, đưa ra giải pháp ứng dụng công nghệ phù hợp để tạo lập

cơ sở dữ liệu công bố khoa học và trích dẫn, làm căn cứ để đánh giá, xếp hạng tạp chí, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng hoạt động nghiên cứu khoa học tại Việt Nam, cũng là bước khởi đầu để nhiều tạp chí khoa học của Việt Nam có thêm cơ hội được đưa vào danh mục của ACI, Scopus và Web of Science.

Hai báo cáo được trình bày tại Hội thảo của Phó Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia- Đào Mạnh Thắng và Tổng Thư ký Hội Thông tin KH&CN Việt Nam- Cao Minh Kiểm đề cập đến xu thế chuyển đổi số trên thế giới hiện nay, cung cấp những thông tin và số liệu cơ bản về hiện trạng xuất bản tạp chí khoa học tại Việt Nam và trên thế giới; chia sẻ các thông tin liên quan đến vai trò và mục tiêu của VJOL, các tiêu chí tham gia, cũng như những lợi ích đối với các tạp chí khi tham gia vào cơ sở dữ liệu VJOL.

Tại Hội thảo, các đại biểu cũng đã được nghe hai báo cáo đại diện của hai đơn vị xuất bản tạp chí lớn, đó là tham luận "Tính cấp thiết của việc xây dựng chỉ số Vietnam Citation Index (VCI) và nâng cao chất lượng các tạp chí khoa học của Việt Nam" do GS TS Phan Trọng Trịnh- Tổng Biên tập Tạp chí "Vietnam Journal of Earth Sciences", Viện Hàn lâm KH&CN Việt Nam trình bày và tham luận "Quản trị chất lượng và thương hiệu tạp chí khoa học Việt Nam thông qua chuyển đổi số" do GS TS Nguyễn Hữu Đức- Nguyên Phó Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội trình bày. Đây là những thông tin chia sẻ của những chuyên gia có kinh nghiệm trong giới học thuật đến từ hai cơ quan xuất bản tạp chí khoa học có uy tín cả trong nước và quốc tế. Nhiều tạp chí trong số này được xuất bản bằng tiếng Anh và có trong danh sách của Scopus, Web of Science và hệ thống trích dẫn của ACI. Các đại biểu cũng được nghe hai báo cáo của hai đơn vị xuất bản tạp chí thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam- một cơ quan có nhiều viện nghiên cứu chuyên ngành và tạp chí khoa học nhất cả nước chia sẻ những lợi ích và kết quả có được khi tham gia và cập nhật phiên bản điện tử trên VJOL. Bên cạnh đó, một số vấn đề liên quan đến xuất bản trực tuyến; các tiêu chí và công cụ quản lý, đánh giá chất lượng các công bố và tạp chí khoa học của Việt Nam thông qua chuyển đổi số cũng đã được thảo luận.

Kết luận tại Hội thảo, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia một lần nữa nhấn mạnh mục tiêu của Hội thảo, bày tỏ mong muốn sau hội thảo này, các cơ quan tạp chí sẽ chủ động và tích cực hơn nữa trong việc tham gia vào cơ sở dữ liệu Tạp chí khoa học Việt Nam trực tuyến để phấn đấu trong thời gian sớm nhất hoàn thành việc chuyển đổi số các tạp chí khoa học của Việt Nam, đóng góp vào thành công của chương trình chuyển đổi số quốc gia nói chung và tiến trình chuyển đổi số hệ thống tạp chí khoa học Việt Nam nói riêng. Đây cũng là hành động thiết thực nhằm tăng cường việc chia sẻ thông tin khoa học và nâng cao chất lượng các công bố khoa học của Việt Nam, đồng thời bảo đảm cho hoạt động nghiên cứu khoa học được công khai, minh bạch và có chất lượng hơn.

NTQ